

FIGYELEM!!!

ORSZÁGOS SZAKMAI TALÁLKOZÓ VÁCOTT!!! 2005. szeptember 16-18.

Reméljük, jól telik a nyár, pihentek is valamennyit. Mi már az OT-ra összpontosítunk jó ideje, így legutóbb, cserkúti 3 napos összejövetelünkön is ezt tettük... Egyre jobban körvonalazódik a program, lelkesen szervezkedünk.

Jelentkeztek már? Ugye tudjátok, hogy SZIGORÍTÁST vezettünk be a jelentkezések elfogadása terén? **Csak akkor érvényes az OT-n való részvételek, ha az alábbi lépéseket betartjátok:** (saját példám alapján)

- Telefonon érdeklődés az egyesület irodájában, hogy rendben van-e a tagdíjak (előző és idei év) – ha tudjátok, hogy igen, akkor ez átugorható lépés
- Ha szükséges, a tagdíj befizetése, rendezése
- Csekk kérése az OT-ra az irodából (a múltkori KÖR-ben ígértük, hogy mellékeljük, de az iroda megítélése szerint ez pazarlás lett volna, tehát kérni kell)
- Befizetés csekken (**5000 Ft/fő**) vagy az egyesület számlaszámára (11713005-20415358). Aki nem egyesületi tag, annak 9000 Ft/fő a részvételi díja.
- A jelentkezési lap pontos kitöltése – letölthető a honlapról!!! - , a befizetést igazoló csekk, ill. az átutalásról szóló igazolás lemásolása
- Postára adás **aug. 25-ig**: MKNE 1397 Budapest, Pf.: 530. (jelentkezési lap, befizetés igazolása)

Vigyázzatok! Csak azt a jelentkezést tudjuk elfogadni, mely a fentiek alapján történik!!! Nagyon szeretnénk, ha minél többen találkozhatnánk, ezért hajrá, még nem késő pontosítani, pótolni a mulasztottakat!!! Megéri...

Programtervezet (többnyire még szervezés alatt):

1.nap: Ismerkedés egymással és a várossal

- 14.00-tól érkezés, regisztráció, a „meglepetés-csomag” átvétele, a szállás elfoglalása, majd kézműves foglalkozások (pl. csuhézás, puli készítése), módszervásár, játékok tanulása, vásárlási lehetőség (kiadványok, táska, póló), váci, Vác környéki környezeti nevelési szervezetek poszteres bemutatkozásának megtekintése
- 16.00 Köszöntés (a város és az egyesület részéről), új tagok, résztvevők, beregszászi vendégek bemutatkozása
- 17.00 Városnéző séta (a rokkantak napja alkalmából kerekesszékes ember végigigazolása a városon, a tapasztalatok megosztása a városvezetéssel). Az autómentes világnap közelsége (is) indokolja a környezetbarát városnézést, ezért mondtunk le a buszról!!!
- 19.00 Vacsora
- 20.00 Találkozás Bíró György környezeti nevelővel és a váci, Vác környéki környezeti nevelési szervezetek vezetőivel
- 21.00 Beszélgetés, kórusunk spontán fellépése, az otthonról hozott finomságok kóstoltatása

2. nap: Túrázás, az egyesület ügyes-bajos dolgai

- 8.00 Hosszú túrák (A, B), 9.00 rövidebb túra (C) kezdete
A – program: a Csóványos megmászása, Kismaros- Királyrét- Csóványos útvonalon. Csak strapabíró túrázóknak ajánlott!!!
B – program: a váci Naszály-hegységben barangolás, ismerkedés a Násznép barlanggal, ásványgyűjtés, a tó megtekintése.
C – program: látogatás a vácrátóti botanikus kertbe szakvezetéssel (kerékpáros túra, max. 20 fő). A takarítási világnap alkalmából összeszednénk a szemetet a túraútvonalakon (zsákot, kesztyűt a város biztosít, de otthonról is hozhattok)!!!
- 16.00 Meghívott vendégeink köszöntője, tájékoztatója:
Karlovits Márta (KvVM) 15’
Brassói Sándor (OM) 15’
Marosváry Péter (KöNKomP) 15’
- 17.00 Az egyesület ügyes-bajos dolgai (honlapunk bemutatása, puli-kuckó, pályázataink, együttműködés a beregszásziakkal), vásárlási lehetőség
- 19.00 Vacsora
- 20.00 Kötetlen beszélgetés, borozgatás, dalolás

3. nap:

- 9.00 Forgószínpad 3 állomással
 - Waldorf Iskola megtekintése, környezeti nevelési programja
 - Göncöl Ház munkája
 - Váci tanösvény
- 13.00 Ebéd
- 14.00 KÖR-búcsú

Mit/kit hozzatok?

- kényelmes cipőt, amiben túrázni is lehet
- zacskót, zsákot, kesztyűt a szemét összeszedéséhez
- saját bögrét – kíváncsi leszek, kié a legszebb, legöblösebb, legöregebb stb.!!!
- friss ötleteket
- fiatalokat utánpótlásnak!!!
- jókedvet
- az otthoni kamra polcán tárolt finomságokból, innivalókból egy keveset a péntek esti kóstoltatáshoz (saját kenyér, cserkúti kecskesajt, Ferni bora, Blabá bodzaszörpje és hecsedli bora, V. Judit ízes vajkrémje...)

Hogyan gyertek?

Vác könnyen elérhető vonattal, de telekocsikat is szervezünk Budapestről. Az igényt, s a felkínált lehetőségeket az irodában lehet jelezni (321-47-96).

Vonattal: Budapestről, a Nyugati pályaudvarról 30-40 perces menetidővel lehet Vácra eljutni, a vonatok délután sűrűn indulnak (12.00, 12.30, 12.55, 13.00, 13.15, 13.30, 13.55, 14.00, 14.15, 14.30, 14.55, 15.00... és így tovább).

A szálláshely neve: Karancs Teréz Kollégium (a város központjában található)

Helyi szervező: Genzorné Somogyi Mária (genzorne@freemail.hu), telefonszáma: 70-312-13-09 vagy 20-828-00-26

Ne habozzatok, gyertek! Szeretettel készülődünk a nagy találkozásra:

Saly Erika
(a szervezők nevében is)

Bemutkozunk (második rész)

Az előző lapszámban az új vezetőségi tagok mutatkoztak be. Most két „régimotoros” írta le magáról azt, amit fontosnak gondolt.

Kései bemutatkozás

Amikor megalakult az új elnökség, azt terveztük, hogy minden tagja mutatkozzon be a KÖR-ben, akár eddig is a vezetőség tagja volt, akár „új ember”. Én azonban a tavaszi számban ezt elblicceltem. Kicsit furcsán éreztem magam attól a gondolattól, hogy én, aki megalapítása óta folyamatosan valamiféle vezetője vagyok az egyesületnek, most – 12 év múlva – bemutatkozzam. De a társaim meggyőztek arról, hogy ez most sem fölösleges. Íme:

1992-ben az egyesület egyik alapítója voltam. Sokáig társelnökként dolgoztam Vásárhelyi Tamás mellett, aztán hat évig én voltam elnök, s most ismét társelnökként segítem az egyesület munkáját (ezúttal Nyirati Bia mellett). Tagja vagyok a Vegy-Tan szakmai csoportnak és a Forrás Csoportnak, s alkalmanként a Múzeumi Szakcsoport munkájában is részt veszek.

Polgári foglalkozásomra nézve (biológia-kémia szakos tanár végzettséggel) kémiát tanítok az ELTE-n immár több mint 25 éve. (Éppen mostanában azonban „létszámleépítettek”, ezért kérdés, hogy a jövőben hol és mit fogok tanítani. Abban azonban szinte biztos vagyok, hogy ezután is pedagógusként élem meg az életemet, mert nem tudok mást elképzelni.)

A környezet-ügy mellett életem meghatározó oldala a zene. Játsszom zongorán, csembalón, furulyán és csellón. (A furulyás ébresztőről – remélem: kellemes – emlékei vannak azoknak, akik országos találkozón már részt vettek.) E mellett az Arco Kamarazenekarnak művészeti vezetője és karmestere vagyok.

A „pulisok” mellett más környezeti nevelési szervezetekben is tevékenykedem, érdeklődésem és aktivitásom kiterjed a biológia-oktatás és a nyelvészet területére is. (Az egyik értelmezés szerint sokoldalú vagyok; a másik szerint szétforgácsolom magam, túl sok mindennel foglalkozom, ahelyett, hogy eggyel foglalkoznék igazán intenzíven.)

Victor András

Szekeres Tamás vagyok (1977), jelenleg az egyesület alkalmazásában álok. Villamos energiaipari technikusnak tanultam, számítástechnikát a GDF-en tanulok, de autodidakta módon több éve foglalkozom honlapszerkesztéssel, digitális képfeldolgozással. Az informatika ezen területei foglalkoztatnak a legjobban.

Tizenkét éve kezdtem harcművészettel foglalkozni, mely azóta is fontos részét képezi életemnek.

Jelenlegi hobbimat, a természetfotózást hét éve kezdtem el, és szerencsére ma sem enged sok teret az unatkozásnak!

2003-ban kerültem kapcsolatba az egyesülettel Albert Judit segítségével, mint polgári szolgálatos. Leginkább az egyesület működéséhez szükséges tevékenységekben veszek részt, (honlapszerkesztés, adatbáziskezelés, informatikai eszközök üzemeltetése, kiadványok terjesztése,

ügyintézés, egyéb irodai tevékenységek) remélem mindenki legnagyobb megelégedésére.

Szekeres Tamás

Ez történt az előző szám óta

A tavasszal megválasztott vezetőség egyik programja, hogy az Egyesület kapcsolatokat alakítson ki a határon túli magyar pedagógusokkal is. Első lépésként együttműködési megállapodást írtunk alá a Beregszászon székelő Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetséggel (KMPSZ) és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (KMF) Természettudományi Tanszékével.

Ennek keretében:

- közös tanárképzési, tanár-továbbképzési és oktatási programokat tervezünk,
- részt veszünk egymás szakmai programjain,
- előadásokat, foglalkozásokat tartunk kölcsönösen tanárképzési, tanár-továbbképzési programjainkon,
- diákokat fogadunk táborainkban, rendezvényeinken.

A KMPSZ-ről és a KMF-ről a következő honlapokon lehet olvasni:
www.kmpsz.org.ua, www.kmtf.uz.ua.

Várjuk azon tagjaink jelentkezését, akik szívesen bekapcsolódnak a programba. Különösen azokra a kollegákra számítunk, akik nyári táboraikba néhány kárpátaljai diákot is szívesen fogadnának. Jelentkezés Schróth Ágnesnél: schroth78@hotmail.com, 30/412 68 90.

Jó lenne, ha az Országos Találkozózn személyesen is tudnánk beszélni a tervekről.

Schróth Ágnes

A fenntarthatóság pedagógiája

A Gimnáziumok Országos Szövetsége és a Védjegylet „A fenntarthatóság pedagógiája” címmel tanácskozást hívott össze 2005. június 4-re.

A tanácskozás egy hosszabb munkafolyamat első lépése volt. A neves előadók (Brassói Sándor, Vajda Zsuzsanna, Varga Attila, Gilly Zsolt, Lányi András) az iskolai és ezen belül a környezeti nevelés tartalmának változásáról, az egyén fontosságáról, a fenntarthatóság pedagógiájáról tartottak érdekes elemzéseket. Délután szekciókban cseréltek gondolatokat a résztvevők.

A tanácskozás végén megállapodás született, hogy ősztől rendszeresen összejön az a kör, akik jelen voltak. Tavasztól a témában egy akkreditált továbbképzés indítása a cél.

Schróth Ágnes

Jane Goodall a Pécsi Tudományegyetem díszdoktora

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesületének tiszteletbeli tagját, a világhírű főemléskutatót és etológust, Jane Goodallt a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara díszdoktorává fogadta. Ez az ünnepélyes ceremónia, amely ez év március 10-én zajlott, újra alkalmat adott arra, hogy e világhírű tudós asszonyt Magyarországon üdvözölhessük.

Pécsre az avatás előtt néhány órával érkezett, ugyan egy kicsit fáradtabban és talán megtörtebben, mint másfél évvel ezelőtt, de egy rövid pihenőt követően már is a tőle megszokott hittel és lendülettel kezdett bele előadásába. Bár ezt az eseményt a TTK legnagyobb előadójába szervezték, mégis több száz lelkes egyetemista és rajongó érdeklődő csak kihangsúlyozva, az egyetem folyosóin hallgathatta végig a csimpánzüdvözlő huhogással kezdődő és a dél-kelet ázsiai cunami tanulságaival végződő, pozitív

kicsengésű tanmesét. A vastapsot követően Jane a tőle már lassan megszokott biztató mondattal távozott: „Ti és én együtt jobbá tehetjük a világot!”

A diszdoktoravató ünnepséget követően sem volt pihenő, ugyanis nem messze egy meglepetés várta Goodall asszonyt. A pécsi Rügyek és Gyökerek csoportok gyűűjében Pola, a nemrégén általa örökbefogadott győri csimpánzkölyök. Újabb nagy élmény mindenki számára, csak az hiheti aki látta: a kis csimpi, aki nem igazán bizalmas az emberekkel (engem is csak valószínűleg az átlagnál szőrösebb arcom miatt simított meg egyszer), meglátva és megérezve Jane jelenlétét a nyakába ugrott és átölelte.

Ezt követően a lelkes gyermekek, hol angolul, hol magyarul, énekelve és prózában mondták el, mi mindent tettek az állatok és a természet védelméért. A beszámolók után Szalkai Tímea vezetésével bemutatkozott a *Jane Goodall Rügyek és Gyökerek Egyesület* is, amely ezentúl koordinálja Magyarországon a mozgalmat. Székhelyük a budapesti állatkert.

Este Gábiel Róbert, a PTE TTK dékánja borkóstolóval egybekötött fogadáson látta vendégül Jane-t, kísérőit és az egyetem oktatóit. Ez sem telt el tanulás nélkül. Goodall asszony, akiről tudtuk ugyan, hogy így hetven felett is szereti a jóféle vörösbor, szemrebbetés nélkül kóstolta végig a kilencféle helyi szőlőnedűt, s utána még nem volt rest leteremteni házigazdáját, aki kicsit sumákkolt a borivásban. Jane-en, aki egyszerűen egészségcseppeknek nevezte a jó fajta bort, igazából nem fogott ki a kóstoló, s bár talán beszédesebb volt, mint annak előtte, az ezt követően elmondott történetei (például Dian Fossey-ről és Joy Adamsonról) a nap legszebb igaz meséi voltak.

Jane Goodall! – köszönjük, hogy egyesületünk tagjai között tarthatunk számon. A környezeti nevelés nagyasszonya vagy!

Pintér Tibor

Hír-adás az iskolazöldítési projektről

A KvVM pályázati támogatásával megvalósuló egyesületi projektet 14-15 fős lelkes tagokból verbuválódott csapat gondozza. Közösen terveztük meg a kiadvány tematikáját, kértük fel az adott szakterületen gyakorlott társainkat módszertani tapasztalataik leírására, elkészült a továbbképzés szakmai anyaga; ennek akkreditációja most folyik. Reményeink szerint az ősszel esedékes tréning végén már „hivatalos papírt” is tudunk adni a résztvevőknek arról, milyen gyakorlati tapasztalatokat, módszereket ismertek meg és használtak azért, hogy a saját iskolájukat magabiztosan és szeretettel zöldítsék továbbra is. A tréninget 2005 október 13.-16. között, egy pécsi szakközépiskolában tartjuk, addigra elkészül a munkát segítő kiadvány is. A következő KÖR-ben beszámolunk az eredményekről!

Albert Judit

Iskolazöldítés

Kenutúra

- idén és tavaly -

Szubjektív élménybeszámoló

Találkozó a hídnál, villamosnál.

Találkozások. Móni mosolya. Tamás derűje, tavaly kijött a hídhoz, valami borospalackot ügyezett Dáviddal. Beszélgetések. Buszozás, gyaloglás. Beszélgetések. András. Filmek. A bálnavadász, Madagaszkár. Teilhard de Chardin, a tudati komplexitás szintjei. A teknősöknek is van lelkük? Valószínű, főleg, ha a teremtés nem: sáros kézzel mintázza, és leteszi száradni az asztalra; hanem: saját magából szakad ki, lelkéből a lélek, kiszakad és életre kel. Kinek egyszerűbb, kinek bonyolultabb.

Telep, kenuk, cserszegi fűszeres, fröccs. Hú-zás. Jobb-ról. Nevetés.

A kis szárcsák a mama hátán utaznak, jó lehet nekik. Hú-zás.

Titkos szigetek. Tekergések. Lehajló fák. Mint a liánok, ilyen csak filmen láttam. Hú-zás.

Kikötés. Csobbanás és visszamászás. A víz kutya hideg, dermeszt és zsibbaszt, aztán nagyon jó. Körülvesz, hűvös, izgalmas.

A mocsári teknősök idén elkerültek minket, vagy mi őket. Tavaly tobzódtak, életemben először fogtam a kezembe ilyen állatot. Megható. Elöl haraphat, alul karmolhat, óvatosan kell fogni. Dani szerint körülbelül 100 éves.

A part mellől megtekinthető nevezetességek idén már ismerősen hangzanak. Az alagútépítő vállalat nyugdíjasának háza, aki az évek alatt a munkahelyéről keletkezett anyagokból fusizta össze vízparti szállását. És persze a soroksári Sanz Elizé, nem illeszkedő dór oszlopokkal.

Hú-zás. Hú-zás. Hú-zás. Hú...

Egyliteres üvegekre van szükségem a Törökszentmiklósról kapott házi mézes páleszhez. Talán...? Lehet. Kutya. Dani birodalma, csodagarázs, kincsesgarázs. Judit mosolya. Dávid hódrágtá fatörzsei, és ahogy ragaszkodik hozzájuk.

Napsütés. Nyár. Baktatás haza. Morfondír. Társaság. Jó társaság. Jó beszélgetések. Új ismerősök, a végén már ismerősök.

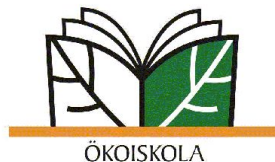
Víz. Nyár. Társaság.

Egy jó társaság. Egy jó nap.

U.i.: Egy – most még – kívülálló számára lehet, hogy nem minden érthető előszörre és teljesen. Nem baj. Ez egyelőre maradjon a mi titkunk. Egészen jövő júliusig...

Pogány Anikó

Ökoiskola Cím

Az Ökoiskola Címet – legelső alkalommal – 2005. június 3-án Budapesten, a Városmajori Gimnáziumban adta át Karlovits Márta (KvVM) a 144 nyertes iskola képviselőjének. „Az Ökoiskola Cím azon iskolák munkájának legmagasabb szintű állami elismerése, melyek iskolafejlesztési, pedagógiai munkája kiemelkedően magas színvonalon képviseli a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiája értékeit.” A címet az OM és a KvVM hozta létre az ENSZ „A fenntarthatóságra oktatás” évtizedének programjához kapcsolódva.

A címek átadásával az Ökoiskola Hálózat már egy államilag is elismert szakmai közösség. A részletekről, és csatlakozás feltételeiről a www.okoiskola.hu honlapon lehet további tudnivalókat olvasni.

Kérjük azokat a tagjainkat, akiknek iskolája elnyerte az Ökoiskola címet, hogy ezt szeptember közepéig jelezzék az Egyesület irodájában: mkne@mail.datanet.hu, Tel./Fax: (1) 321-4796. Szeretnénk tájékozódni és az Egyesület tagjait tájékoztatni arról, miként kapcsolódott be tagságunk az Ökoiskola programba.

Schróth Ágnes

Lengyelország

Ebben az évben 4 napos tanulmányi kiránduláson Lengyelországban voltunk.

Panorámás, légkondicionált nagy buszra terveztem az utazást. Sajnos nem jött össze hozzá a létszám! Számomra érthetetlen módon nem volt köztetek megfelelő az érdeklődés! Vajon miért?

Így május elején csak 15-en vágtunk neki az útnak, nagyon különböző korosztály, de azonos kíváncsisággal, egy kisméretű busszal. Az utazás így nem volt teljesen az ígért legkényelmesebbnek mondható, de a sok élmény és látnivaló kárpótolt érte.

A programot és a lengyelországi tennivalókat egy kedves barátnőm, Uvacsek Krisztina állította össze és bonyolította. Ő volt a tolmácsunk is, hiszen lengyel származású (ide jött férjhez). Mindenben a rendelkezésünkre állt, és mindent megtett, hogy a programot végig meg tudjuk valósítani, ha kellett, szigorúan ragaszkodott az időbeosztáshoz, ha kellett programot módosított a mi egyetértésünkkel, már pedig kellett,

mert az időjárás nem volt a legkegyesebb hozzánk. Volt gyönyörű napsütés, eső, jégeső és hózápor is. De így volt szép!

A kora reggeli indulás után egy kis időre álltunk meg Szlovákiában egy kávéra, egy finom sütire, majd 2 óra körül érkezünk meg Zakopanéba, ahol az Api nevezetű panzióban, (100. kép) a szállásunkon már finom ebéddel vártak minket. A kedvesség, a sok finomság volt jellemző az itteni tartózkodásunkra, étkezéseinkre.

Az ablakokból csodálatos kilátás nyílt a fekvő óriás nevezetű hegycsúcsra.(20.kép).

Ezután estig és másnap a várost jártuk. Lenyűgöző ez az ősi, patinás település, a Lengyelországban is csak Zakopanéra jellemző építkezés a sok-sok fa használatával. Láttuk a János Pál tiszteletére épített Fatima templomot, mely csupa fából készült.(4457. 4459. . kép). Különleges kerítéseket csodáltunk (01.kép). Régi idők szellemével találkoztunk az Öreg Temetőben (07. kép), és a leghősibb Öreg Templomban (4465. kép). Nem tudtunk betelni az építészeti remekekkel (9. 102 . kép). Lengyelország e vidékét a gurások lakják, őrzik népviseletüket (11. kép). Jól elfáradunk a sétáló utcában és a piacon (10. 98. . kép). Sorra kóstoltgattuk a piac finom sajtjait, és engedtünk a vásárlási lehetőség csábításának. Gyönyörűek a bőr dolgok, a faárúk, és a sok-sok kézműves portéka. Szusszantunk egy-egy mocorgó szobor előtt (99. kép).

Felmentünk a Gubaowka-val a várost körülölelő egyik hegyre is (80. 93. . kép), ahol a rossz idő ellenére, 2 dl forralt bor után sétáltunk egy nagyot, ahol a turistacsalogatás több formájával találkoztunk (92. kép), és csak kis időre volt kegyes hozzánk az időjárás, hogy egy kicsit lepillantassunk a város látképére (90. kép).

Sajnos a tutajozást a szó szoros értelmében elmosta az eső. Helyette meglátogattuk Krakkót.

Az egész napos kiránduláson nagyon sok látványosságban gyönyörködtünk

A város szélén megtekintettük az új, monumentális, beton Lagiewnikit templomot, mely csak nagyságával nyugtázott le minket (4537. kép).

Ezután következett a belváros, a Magyarokkal sok közös történelmi múltjával. A hatalmas Főtér (72. 73. 74. . kép). A vár (64. 55. . kép), a várban lévő, közös királyaink síremlékeivel a Katedrális

(52. . kép), tornyában a nagy harang (55. . kép), melynek megérintésével minden vágyunk teljesül.

A közös emlékek városából nagyon fáradtan térünk haza, de vacsora után a mi kis csoportunk is közösségként mulatta az időt.

Az indulás előtti délelőtt, kicsit fázósan, de törve nem feljutottunk a Morskie Oko tengerszemhez, ahol esett a hó, de közben ki-kisütött a Nap. Csodálatos almás pite után visszafelé is csodáltuk ezt a gyönyörű tájat.

Egy kiadós, nagyon finom, késői ebéd után fájó szívvel indultunk haza.

Köszönöm mindenkinek, aki ott volt, hogy megosztotta velem ezt az élményben gazdag programot.

A cikkben szereplő képek a honlapon megtalálhatóak!

Berzsi

Tanulságos

Környezeti nevelés a 2005. évi érettségi írásbeli feladataiban

Az érettségi tapasztalatainak ilyen szempontú végiggondolására az a kellemes meglepetés indított, hogy a **magyar** középszintű írásbeli 60 perces szövegértési feladatához – az érettségien legelső feladatként találkoztak ezzel a diákok! – Láng István: Környezetvédelem, fenntartható fejlődés című előadásának egy részletét választották. Azok a magyartanárok, akiket megkérdeztem, megfelelőnek, többen kifejezetten jónak találták a szövegválasztást. Egy lelkes magyar szakos kollégánál olyan igényesen elemezte ezzel kapcsolatos tapasztalatait, hogy véleményét teljes terjedelmében közkinccsé teszem.

Örüljünk annak, hogy a magyar szakosok befogadták, ezt az általunk dédelgetet gondolatot, mert az összes többi tantárgy együttvéve nem foglalkozik ennyit vele.

Matematikából és **történelemből** minden diák érettségizett, ezekben a feladatsorokban nem találtam a szempontunkból említésre érdemes feladatot.

A természettudományos tantárgyakkal foglalkoznék részletesebben, amelyek a legkönnyebben tartalmazhattak volna olyan feladatokat, melyek a környezeti szemléletformálás igényével kerültek volna a diákok kezébe. (A feltételes mód előrevetíti, hogy elég rövid lehetek, hiszen a szemléletformálás szándékával sem találkoztam.) Ezekben belül is a középszintű feladatsorokat vizsgáltam, hiszen ezen tantárgyak közül egyiket sem kérte emelt szinten egyetlen egyetem sem. (Az emelt szintű feladatsorokban semmivel sem volt jobb a helyzet.)

Kémiából nagy bánatomra egyetlen olyan részt sem találtam a feladatsorban, amit a környezetvédelemmel, akár csak ilyen szempontú csoportosítással, főleg nem véleményalkotással vagy önálló gondolkodással lehetne kapcsolatba hozni.

A maximális 100 pontból 1 pontot ért, ha egy tesztfeladatban a felsorolt öt vegyületből kiválasztotta a vizsgáló, hogy melyik vegyület okoz savas esőt.

Fizikából 2 pontot ért (100-ból), ha jól válaszolt a vizsgáló a következő kérdésre: Hogyan lehet gyorsabban felmelegíteni a levest, fedővel vagy anélkül? Talán az általános iskolások szemléletformálásában helyénvaló ez a kérdés, de egy érettségi feladatsor ennél tovább merészkedhetne színvonalban és mennyiségben egyaránt.

Földrajzból már kb. 8 pontot (100-ból) szerezhetett a környezetvédelmi témákban járatos vizsgáló. Ebből hat pont különböző állítások igaz – hamis voltának eldöntéséért járt. Itt végre egy picit olyan érzésem volt, hogy nem betanult ismereteket kell egyszerűen visszaadni, hanem végre gondolkodásra készítjük a diákot.

Biológiából a maximális 100 pontból 41-t olyan témakörök ismeretével lehetett megszerezni, melyeknek közvetlen környezeti nevelési vonatkozása van. Ez így akár

kedvezőnek is mondható, de mindössze egyetlen pontnyi gondolkodást, következtetést és egyetlen pontnyi egészségneveléssel kapcsolatos gondolatot vártak el a feladat megalkotói.

Például „Az oxigén körforgása a természetben” c. feladatnál kizárólag az anyagserével kapcsolatos szakkifejezések pontos ismeretére volt szükség. „A kétféle erdő” c. feladat egy telepített nyárasra és egy természetközeli tölgyesre megadott jellemzők alapján ökológiai ismeretek felidézését és grafikonelemzést kért számon. „A hullók környezete és testfelépítése” c. feladat sem hangsúlyozta ki igazán a környezet-testfelépítés-életmód elválaszthatatlan kapcsolódását, a köztük lévő ok-okozati összefüggéseket.

Biológiából tehát nem a „mennyiséggel” hanem a feladatok szemléletével, az ismeretek számonkérésének módjával nem tudok azonosulni.

Végezetül egy kis számolás

Minden gimnáziumban érettségiző diák mind az 5 tantárgyból írásbelizett:

magyar feladatlap		28 oldal
matematika		24 oldal
történelem		28 oldal
idegen nyelv		36 oldal
átl.		
választott tárgy		24 oldal
átl.		

140 oldal / fő

A szakközépiskolákban 6 érettségi tantárgy van.

Idén 116 ezren érettségiztek.

Ez szerintem több mint 17 millió nyomtatott oldal, nem beszélve azokról az oldalmilliókról, melyeket az érettségi adminisztráció során az iskolai számítógépekről kellett kinyomtatni, használva a papírt és termelve az üres nyomtatópatronokat. Az elkészítéshez és a szállításhoz elhasznált energiáról már nem is beszélek...

A érettségi rendszer hozadéka persze nem ilyen egyszerűen számszerűsíthető, de nem hiszem, hogy ennyivel könnyebb lenne a diákok vagy a tanárok dolga amekkora a ráfordítás.

Baranyai Katalin

Örülünk együtt!

Vásárhelyi Tamás Pro Natura díjat kapott „korszerű múzeumi pedagógia kidolgozása érdekében végzett munkája, különösen természetismereti, közművelődési, környezeti nevelési területen végzett tevékenysége elismeréseként”.

Tetszenek figyelni? Benne van a *környezeti nevelés* is! A mi egyesületünkben végzett munkája is része a kitüntetésnek!

Szerintünk is megérdemelte ezt a díjat. Teljes szívünkben gratulálunk neki.

Victor András

Programajánló

Zöld Útipakk továbbképzés

Többek kérésének eleget téve lesz „Zöld útipakk” pedagógus továbbképzés Budapesten!

Szervezők: REC Magyar Iroda és MKNE

Időpont: 2005. október 1. 9 – 17 óra

Helyszín: ELTE Trefort Ágoston Gyakorlóiskola, 1088 Budapest, Trefort u. 8.

A *Zöld útipakk* olyan multimediális oktatócsomag, amely az iskolai tantervben használható és az egyes szaktárgyak oktatásába integrálható anyagokat tartalmaz. Részei: tanári kézikönyv óratervekkel és tanulói adatlapokkal, videokazetta, gondolkodtató feladatok (dilemmakártyák) és egy interaktív CD-ROM.

A ZU iskolai terjesztése továbbképzéseken keresztül történik, melynek elvégzésével minden résztvevő megkapja az oktatócsomagot.

A részvétel díjmentes, de előzetes regisztrációhoz kötött. A programon **legfeljebb 30 fő** vehet részt.

Jelentkezés: a továbbképzésen való részvétel szándéknyilatkozata mellett név, iskola/szervezet, levelezési cím, telefonszám és e-mail cím megadásával a coh@rec.org e-mail címen, vagy a 26/302-137-es fax-számon.

Jelentkezési határidő: 2005. szeptember 20.

Részletek az egyesületi és a www.rec.hu honlapon olvashatók.

Schróth Ágnes

Vers

Kipling:

Ha

Ha nem veszted fejed, amikor zavar van,
S fejevészte téged gáncsol vak, süket,
Ha kétkednek benned s bízol magadban,
De érted az ő kétkedésüket,
Ha várni tudsz és várni sose fáradsz,
És hazugok közt sem hazug a szád,
Ha gyűlölnék s gyűlölségtől nem áradsz,
S mégsem papolsz, mint bölcs és kegyes
galád,

Ha mind, amit csak nyertél, egy halomban
Van merszed egy kártyára tenni fel,
S ha vesztesz és elkezded újra, nyomban
Nem is beszélsz a veszteség felől,
Ha paskolod izmod, inad a célhoz,
S szíved is, mely nem hajdani
Mégis kitartasz, bár mi sem acéloz,
Csak akaratom int: „kitartani”.

Ha álmodol s nem zsarnokod az álmod,
Gondolkodol s becsülöd a valót,
Ha a sikert, kudarcot bátran állod,
S úgy nézed őket, mint két rongy csalót
Ha elbírod, hogy igazad örökre
Maszlag gyanánt használják a gazok,
S életműved, mi ott van összetörve,
Silány anyagból építsék azok.

Ha szólsz a néphez, s tisztesség a vérted,
Királyokkal jársz és józan az eszed,
Ha ellenség, de jó barát se sérthet,
S mindenki számol egy kicsit veled,
Ha a komor perc 60 pillanatja
Egy távfutás neked s te futsz vígan,
Tiéd a föld és minden, ami rajta
És mi több, ember leszel fiam.

(Fordította: Kosztolányi Dezső)

A fenti vers Borzási Erzsébet olvasónk egyik kedves verse. Ő küldte nekünk. Köszönjük!
Várom továbbra is a szép gondolatokat, költeményeket, melyek építőleg (szépítőleg)
hatnak a lelkünkre.

Saly Erika
(salyka@freemail.hu)

Közérdekű

Pályázat!

(Figyelem! Ez nem a végleges és teljes pályázati felhívás. Csak tájékoztatásnak szánjuk.)
A Magyar Történelmi Társulat Tanári Tagozata és a NKÖM Múzeumok Mindenkinek
programja **Iskola és múzeum** címen országos pályázatot ír ki. Célja az iskolák és a
múzeumok együttműködésének erősítése, a kipróbált és bevált tapasztalatok
összegyűjtése, terjesztése, felhasználása.

Pályázhatnak: múzeumi dolgozók és tanárok együtt és külön-külön is.

A pályamű beadási határideje: **2005. október 1.**

Pályadíjak: 20 000 Ft-tól 100 000 Ft-ig

Ajánlott témák (a felsorolt példák csupán a lehetőségek sokszínűségét kívánják érzékeltetni):

1. Egy vagy több foglalkozási forma leírása attól függetlenül, hogy terepe a múzeum, az iskola, vagy más helyszín.
2. Egy vagy több olyan tematika leírása, amely a múzeumi munkára vonatkozik.
3. Konkrét múzeumi órák dokumentált leírása.
4. Egy múzeum és egy vagy több iskola együttműködésének szervezeti, pedagógiai, tartalmi leírása.
5. Egy iskola és több múzeum együttműködése.
6. Foglalkozási variációk leírása.
7. Módszertani variációk leírása.
8. Múzeumpedagógiai tevékenységek eredményleírása.
9. Több évre áthúzódó programok leírása.
10. A múzeumban, vagy az iskolában, vagy együttesen készült oktatási segédanyagok bemutatása.
11. Leírás, bemutatás képességfejlesztő célú folyamatról, programról.
12. Mit tettem az iskolás korosztályok múzeumi képzése érdekében?
13. Hogyan vittem be a múzeumot az iskolába (szertár, gyűjtemény, iskolamúzeum, kiállítás, gyűjtés stb.)?
14. Iskola a múzeumban, múzeum az iskolában – együttes munka a 10–18 éves korosztályok művelése érdekében.

A terjedelmet a tartalmi igények szabják meg, de (képekkel és illusztrációkkal együtt) 6–40 oldalas pályaművek beadását javasolják.

Információ és a pályázatok beküldése: Magyar Történelmi Társulat: 1088 Bp., Múzeum krt. 6-8. Tel./Fax: 485-5200/5311 ♦ E-mail: drszabolcs@ludens.elte.hu

Pályázatok!

... és ehhez jó munkát kívánok

Timár-Geng Csilla

Felhívás „projekt-csírák” elültetésére, gondozására

Kedves Tagtársaink! Az egyesület új vezetősége kíváncsi arra, hogy a tagjai miféle tevékenységeket, programokat, projekteket ajánlanak az előttünk álló évekre nézve, akár mint „sima” résztvevők, akár mint közreműködők vagy projektvezetők. Jó lenne ugyanis egyre inkább úgy működni a jövőben, hogy nem mindig az éppen kiírt pályázat témájához keresünk saját ötleteket és megvalósítókat, hanem fordítva: félig-kész (vagy majdnem-

kész) projekt-tervekhez szerezzük meg a támogatást, vagy keressük meg a pályázat-kiírást.

Eresszék tehát szabadon a fantáziátokat! Gondoljátok végig, hogy mi hiányzik az egyesület tevékenységéből, s hogy a ti saját környezeti nevelői munkátokat milyen programok segíthetnék jobban! Mérlegeljétek, hogy személyesen milyen minőségben tudnátok részt venni a javasolt projektekben, s mindezt írjátok meg nekünk!

Az alábbiakban megadunk – csak javaslatként – egy kérdés-sort, ami segíthet a tervek megfogalmazásában. Ki lehet hagyni kérdéseket, hozzá lehet tenni újabbakat stb. A lényeg csakis az, hogy írjátok meg a vágyaitokat, terveiteket, javaslataitokat. Most még nyugodtan lehet álmokat szőni, szárnyalni, fantáziálni. Csak rajta!

- A projekt címe:
- A cél rövid leírása:
- Az ötlet rövid bemutatása:
- Miért van szükség rá?
- Milyen földrajzi egységet fed le?
- Ki lesz a célcsoport?
- Milyen lépésekben valósul meg a cél?
- Mikor és milyen eredmények várhatók?
- Hogyan, milyen módszerekkel valósulnak meg a célok?
- Milyen eszközökre, infrastruktúrára van szükség?
- Mennyiben érzed magad alkalmasnak a projekt megvalósítására?
- Milyen tudásodat/tapasztalatodat viszed a projektbe?
- Kik, és miben fognak segíteni?
- Mennyibe fog kerülni?
- A megvalósítással kapcsolatban mi az öt legnagyobb nehézség?
- Van-e a projektnek kockázata, veszélye? Ha van, mi az?

A válaszokat kíváncsian – és kicsit drukkolva – várja

az MKNE Elnöksége

Ismét a tagdíjakról...

Kedves Tagtársak!

Ezúton kérünk arra mindenkit, hogy ha még nem rendezte ez évi tagdíját, akkor tegye meg a mellékelt csekken, mivel egy elnökségi határozat alapján csak azoknak a tagjainknak tudunk a továbbiakban bármilyen támogatást adni (pl. kedvezményes részvétel az Országos Találkozózn), akiknek az előző és adott évi tagdíja rendezve van (jelen esetben ez

2004. és 2005.). Az iroda szívesen ad felvilágosítást ezzel kapcsolatban telefonon (321-4796) vagy e-mailben: mkne@mail.datanet.hu.

Emlékeztetül a jelenleg érvényben lévő tagdíjaink:

- egyéni: *1200 Ft*
- családi: *1800 Ft* (Kérjük a befizetési csekken feltüntetni az érintett családtagok nevét!)
- kedvezményes (nyugdíjasoknak és diákoknak 25 éves korig): *600 Ft*
- intézményi: *12000 Ft*

Marsi Mónika

Pályázati hírmondó

Az elmúlt időszakban összesen 11 pályázatot adtunk be: ezek közül ötöt a KvVM KÖVICE pályázati kiírására. A beadott pályázatok között 3 olyan van, ami a nyíregyházi és debreceni helyi csoportunk programjainak támogatására irányul. Ezekon kívül pályáztunk az MKNE szakmai találkozóinak támogatására, valamint szelektív hulladékgyűjtés megvalósítására két budapesti gimnáziumban.

A Nemzeti Civil Alapprogramhoz 4 pályázatot nyújtottunk be, amelyek között szerepel: képzés, tapasztalatcserével (E-Misszió egyesülettel) egybekötött tanulmányút és a 2005. évi működési költségek támogatása.

A legnagyobb költségvetésű pályázatunk a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Programok (NKFP) Jedlik Ányos programjára benyújtott „Örök-Zöld portál: Infokommunikációs technológiák a fenntarthatóságért nevelésben, a Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia szellemében”

A Magyar Nemzetközi Fejlesztési Segítségnyújtási Kht. (HUN-IDA) pályázati felhívására is született egy pályázatunk: „A fejlődő országok fiataljairól magyar fiataloknak – fiatalok által” címen.

Marsi Mónika

Kiadványaink fél áron és ingyen!!!

A szeptemberi Országos Szakmai Találkozó résztvevői az alábbi egyesületi kiadványokat kapják meg ingyen:

- Victor A.: Pentaton daloskönyv
- Vásárhelyi J.- Nagy T.: Az iskola szerepe a helyi fenntarthatóság védelmében
- Tbiliszi Nyilatkozat
- Múzeum az iskolában

Tagjainknak *október 1-től december 31-ig* az alábbi kiadványokat adjuk fél áron:
(Itt már a fél árat adjuk meg.)

- Műhelyszervezési kézikönyvek (8 kötet): 3000 Ft, kötetenként 450 Ft
- Útmutató környezeti nevelési tantervek fejlesztéséhez: 1000 Ft
- Eesedi I.: A debreceni és tiszántúli magyar ember táplálkozása: 400 Ft

A könyvek megrendelhetők az irodában személyesen, telefonon, e-mailben vagy a megrendelőlap eljuttatásával, ami honlapunkról (www.mkne.hu) letölthető.

Marsi Mónika

Rendhagyó elnökségi ülés Cserkúton

Július 18-20. között az elnökség – kiegészülve a Felügyelő Bizottság két tagjával – 3 napra Cserkútra „költözött” (új elnökünk, Bia vendégszeretetét élvezve), hogy megvitassa az egyesület jelenét és jövőjét. A 3 nap alatt alkalmunk nyílt több téma megbeszélésére is, amelyről a vezetőségi tagok már értesülhettek az elküldött jegyzőkönyv alapján.

Ebből szemezgetve most csak a legfontosabb döntéseket/határozatokat adjuk közre:

- Elfogadtuk a Kelen Gábor által a könyvelő szerződésére készített tervezetet néhány kiegészítéssel.
- Egyesületünk új könyvelőjét, Réder Erikát egy önrevízió keretében felkérjük az elmúlt évek pénzügyi kimutatásainak átnézésére.
- A Határozatok Tárát évenként sorsámozzuk, és egy külön munkalapon is szerepeltetni fogjuk a folyamatos határidejű, működéssel kapcsolatos határozatokat.
- Szeretnénk létrehozni egy ún. „Puli-kuckót”, ahol gyermekfoglalkozásokat is tarthatnánk (a pécsi „Ökokuckó” mintájára). Ennek kialakításához olyan helyszínré van szükségünk, amely egyszerre látja el az iroda, raktár, tárgyaló és foglalkoztató funkciót. A Puli-kuckó beindítása felerősítené tényleges nevelői tevékenységünket, előbbé tenné a lakossággal (s főleg az iskolákkal és családokkal) való kapcsolatunkat és elevebbé tenné az egyesület életét. Ezzel kapcsolatosan rengeteg ötlet született, amelyeket majd a megfelelő helyszín megtalálása után ismét megvitatunk. [A kinek van javaslata helyszínre, szóljon!!](#)
- Megújuló honlapunk új tartalmi gazdája: Nyiratiné Németh Ibolya.
- A honlapon kialakításra kerül egy fiataloknak és pedagógusoknak szóló interaktív rész is, melynek tartalmi fejlesztését Vajtáné Boros Éva végzi.
- A szeptemberi váci Országos Szakmai Találkozó résztvevői ingyen juthatnak hozzá néhány nagypéldányszámú kiadványunkhoz, beregszászi vendégeinknek pedig külön könyvcsomagot készítünk össze, hogy a határon túl is öregbítsük hírnevünket.
- Az egyesület minden kiadványából 20 db-os „vastartalékot” képzünk.

Marsi Mónika

25 éves a Helyes Életmód Díj!

A Right Livelihood Foundation-t (RLF, azaz a helyes életmód alapítványt) Jakob von Uexkull alapította Mahatma Gandhi gondolatát véve jelszónak: A föld javai elegendőek ahhoz, hogy mindnyájunk szükségleteit kielégítsék, de arra már nem, hogy mindenkinek a mohóságát is kiszolgálják!” A RLF évente három-öt díjat ítél oda. E díjakat nevezik az újságírók „alternatív Nobel-díjnak”, mivel ugyanúgy a svéd parlamentben adják át ezeket, a Nobel-díj bizottságból is dolgoznak a döntéseken, és az RLF-nek is a Nobel Alapítvánnyal egyező kiemelt jótékonyági státusa van.

Az első magyar díjazott a Duna Kör volt 1985-ben, mivel a nagymarosi vízlépcső kérdését képes volt az 1985. évi választások témájává tenni. A Duna Kör Vargha Jánost és Vásárhelyi Juditot nevezte meg, mint a díjat átvevő személyeket, azóta is ők tarthatják a kapcsolatot az RLF-nal. A kapott összeget a Duna Alapítvány használta föl különféle projektekre (Duna-könyv, kiállítás, tüntetés, stb). Később Az Autonómia Alapítványban végzett munkájáért Bíró András is részesült Helyes Életmód Díj-ban.

Ez év júniusában ünnepelte az RLF megalakulásának 25. évfordulóját. Évenkénti találkozóját az utóbbi időben Salzburgban tartotta, így ezt az ünnepi néhány napot is a salzburgi polgármester tette lehetővé számára. (Őt a találkozón a béke nagykövetének jelölték a résztvevők).

A MKNE számára a RLF legutóbbi találkozásából a legfontosabb az lehet, hogy 25 év alternatív gondolkodói és eredményes cselekvő személyiségei milyen munkacsoportok, témák közé ágyazzák be a MKNE-et leginkább foglalkoztató kérdéseket. A természetvédelem és biodiverzitás érdekében valamint a fenntartható életstíluson munkálkodó csoportokat a következő szekciók vették körül: az emberiség biztonságán, a békén és konfliktuskezelésen dolgozó, az emberi jogokkal, a kínzás áldozataival és a békéltetéssel elkötelezett, az eleven demokrácia kérdéseit feszegető, a spirituális megújulás és kultúra ügyeit feltáró, a munkaerő és a gazdaság új fogalmaival foglalkozó csoportok munkája. Érdekes volt, hogy a korábban külön munkacsoportok tárgyalt témákat („Élelmiszer és víz”, „Biztonságos energia mindenkinek”, „Egészség és gyógyítás”, „Oktatás és tudomány” végül a „Szegénység felszámolása”) idén – a nyilvánvaló összefüggések felismerése és elismertetése okán - közös munkaülésein, „Az emberi fejlődés” cím alatt javasolták tárgyalni.

Ha úgy véljük, hogy a MKNE számára hasznos, ha az RLF munkáját figyelemmel kíséri, akkor a tagok ezt a www.rightlivelihood.org honlapon tehetik meg egyénileg. Esetleg a KÖR-ben is folytathatjuk egy aprócska állandó rovat megtöltésével: pl. az MKNE és a helyes életmód, vagy más, jobb ötlet alatt. Ha van erre vonatkozó gondolatotok, kedves tagság, kérlek, küldjétek el a szerkesztőségeknek!

*Angol szakosok! Pl. a **fast food**, a gyorsétkeztetés ellentettjére született **slow food** mozgalom nevét már nem könnyű magyarítani, mivel nem csak a nyugalmas eszegetést rejti, hanem az ételek minőségének gondos biztosítását (akár a nyersanyagok megtermelését is), de a **slow town** mozgalmat is (Orvieto-val az élen), ahol a vendéglőket és a közösségi közlekedést is bevonja a polgármester az életminőség kínálatába! Tehát: hogy nevezzük magyarul? Csatlakoztok-e?*

V. J.

Kedves Körtagok!

Idén szeptemberben honlapunk új formában fog tovább üzemelni. Ennek legfőbb okai, az áttekinthetőség javítása, jobb szerkezeti felépítés elérése, a fejleszthetőség javítása, és nem utolsósorban a vidámabb megjelenés.

Reméljük, mindenkinek tetszését el fogja nyerni az új forma, és kérjük, hogy minél többen és minél többet látogassátok az oldalt, hogy esetleges észrevételeitekkel, színesebbé, tartalmasabbá tudjuk varázsolni.

Szekeres Tamás

Figyelem!

A következő KÖR és Módszerkosár szám a tervek szerint novemberben jelenik meg. A megjelentetni szándékozott írásokat legkésőbb nov. 11-ig kell elküldeni Czabán Dávidnak (czabi@freemail.hu), illetve Emri Erikának (emri.erika@freemail.hu).

Victor András

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Victor András, Czabán Dávid
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacímünk: 1397 Bp. Pf. 530.
E-mail: mkne@mail.datanet.hu

Irodánk: 1077 Bp. Almássy u. 6. fszt. 4.
Tel/Fax: 321-4796
Az iroda nyitva tartása:
Kedd 15–18 h
Csüt. 9–12 h